

TARMOQ MALAKA RAMKASI

Reyestr raqami:

QR kod

1. Umumiy talablar va asosiy tushunchalar

Ushbu Tarmoq malakalar ramkasi O'zbekiston Respublikasi Milliy malakalar ramkasi va Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori (MMK-2025) talablariga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, jismoniy tarbiya va sporti tarmog'i bo'yicha sakkizta malaka darajasini tarmoqda qo'llaniladigan bilim, ko'nikma (mahorat), mas'uliyat va mustaqillik xususiyatiga qarab tasniflaydi.

Tarmoq malakalar ramkasi jismoniy tarbiya va sport tarmog'ida malaka darajalarining yagona shkalasini belgilaydi, malakalarning qiyoslanishini ta'minlaydi, kasbiy standartlar va mutaxassislar malakasini muvofiqligini tasdiqlash hamda ularning malakasini tan olish tizimi uchun asos hisoblanadi.

Jismoniy tarbiya va sport yo'nalishi bo'yicha Tarmoq malakalar ramkasining asosiy maqsadi jismoniy tarbiya va sport tarmog'ida malaka darajalarining tizimlashtirilgan tavsifini, iqtisodiyotning istiqbollari va ustuvor yo'nalishlarini hamda tarmoqning strategik rivojlanishini hisobga olgan holda Milliy malaka ramkasi asosida mavjud malakalarga qo'yilgan talablarni shakllantirishdan, shuningdek, tarmoqlararo kompetensiyalar va turdosh mashg'ulotlar (malakalar) turlarini ko'rsatgan holda kasblar va lavozimlarni malaka darajalari bo'yicha xaritalashdan iborat.

Tarmoq malakalar ramkasining vazifasi keyinchalik kasbiy standartlarni ishlab chiqish uchun jismoniy tarbiya va sport tarmog'idagi joriy va istiqbolli texnologiyalarni hisobga olgan holda ishchilarning funksional xatti-harakatlari, ko'nikmalari, qobiliyatlari va bilimlariga qo'yiladigan talablarni aniqlashdan iborat.

Tarmoq malakalar ramkasida quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

guruh – iqtisodiy faoliyatning keng sohasini bildiradi. Har bir guruh faoliyatning yirik segmentlarini birlashtiradi;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislar – davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarining jismoniy tarbiya instruktorlari, umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'lim, professional ta'lim muassasalarining jismoniy tarbiya fani o'qituvchilari, oliy ta'lim muassasalarining jismoniy tarbiya va sport yo'nalishlari bo'yicha rahbar va pedagog kadrlari, olimpiya va paralimpiya zaxiralari kollejlari, sport turlari bo'yicha ixtisoslashtirilgan davlat maktab-internatlari, sport maktablarining rahbar kadrlari, instruktor-metodistlari, maxsus fan o'qituvchilari, trenerlari, sport psixologlari, maxsus xizmat xodimlari hamda sport tashkilotlarining jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislar;

jismoniy reabilitatsiya – odam organizmining buzilgan yoki vaqtincha yo'qotilgan funksiyalarini hamda nogironligi bo'lgan shaxslarning va jismoniy imkoniyatlari cheklangan boshqa shaxslarning ijtimoiy hamda kasbiy faoliyatga bo'lgan qobiliyatlarini jismoniy tarbiya va sport vositalari hamda usullaridan foydalangan holda tiklash (tuzatish va kompensatsiya qilish);

jismoniy tarbiya – madaniyatning insonni jismoniy tarbiyalash, jismoniy rivojlanish va jismoniy tayyorgarlik orqali jismoniy hamda intellektual jihatdan kamol toptirish, uning qobiliyatini va harakat faolligini takomillashtirish, sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirish, ijtimoiy moslashtirish maqsadida jamiyat tomonidan yaratiladigan hamda foydalaniladigan qadriyatlar, normalar va bilimlar yig'indisidan iborat bo'lgan qismi;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

kichik sinf – sinf ichidagi faoliyatning aniq turlarini ifodalovchi faoliyat turi;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi – kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli;

ommaviy sport – sportning tashkil etilgan va (yoki) mustaqil mashg‘ulotlar, shuningdek ommaviy jismoniy tarbiya va sport tadbirlarini o‘tkazish orqali aholini jismoniy tarbiyalash, sog‘lomlashtirish, kamol toptirish hamda jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlariga jalb etishga doir qismi;

professional sport – sportning sport musobaqalarini tashkil etish va o‘tkazishga doir qismi bo‘lib, sportchilar ularda o‘zining asosiy faoliyati sifatida ishtirok etganligi va ularga tayyorgarlik ko‘rganligi uchun mukofot va (yoki) ish haqi oladi;

sinf – guruh ichida iqtisodiy faoliyatning o‘rtacha darajada (tor doirada) aniqlangan turlarini ifodalovchi faoliyat turi;

sport – odamlarning muayyan qoidalar bo‘yicha tashkil etilgan, ularning jismoniy va intellektual qobiliyatini taqqoslashdan iborat bo‘lgan havaskorlik asosidagi va professional asosdagi faoliyati, shuningdek ushbu faoliyatga tayyorgarlik ko‘rish hamda bu faoliyat jarayonida odamlar o‘rtasida yuzaga keladigan munosabatlar;

sportchi – tanlagan sport turi yoki sport turlari bilan muntazam shug‘ullanadigan, doimo o‘zining sport mahoratini oshirib boradigan va sport tadbirlarida qatnashadigan jismoniy shaxs;

sport bo‘yicha agent – sportchi nomidan va uning manfaatlari uchun shartnoma asosida faoliyat ko‘rsatadigan, tuzilgan shartnomalar shartlariga va sportchining huquqlariga rioya etilishini kuzatib boradigan shaxs;

sport musobaqasi – sportchilar o‘rtasida yoki sportchilar jamoalari o‘rtasida har xil sport turlari bo‘yicha musobaqaning eng yaxshi ishtirokchisini aniqlash maqsadida jismoniy tarbiya yoki sport tadbirining tashkilotchisi tomonidan tasdiqlangan nizom (reglament) bo‘yicha o‘tkaziladigan bellashuv;

sport inshooti – sport tadbirlari va ommaviy sport tadbirlarini, sport turlari bo‘yicha o‘quv-mashq mashg‘ulotlari va o‘quv-mashq yig‘inlarini o‘tkazish uchun mo‘ljallangan, o‘ziga qo‘yiladigan norma va talablarga javob beradigan yopiq yoki ochiq tipdagi ixtisoslashtirilgan inshoot;

sport hakami – sport turi qoidalariga hamda sport musobaqasi to‘g‘risidagi nizomga (reglamentga) rioya etilishini ta‘minlash uchun jismoniy tarbiya yoki sport tadbiri tashkilotchisi tomonidan vakolat berilgan, maxsus tayyorgarlikdan o‘tgan va tegishli malaka toifasini olgan jismoniy shaxs;

trener – trenerlik faoliyati bilan shug‘ullanish uchun malaka sertifikatiga ega bo‘lgan hamda o‘quv-mashq, ommaviy jismoniy tarbiya tadbirlarini o‘tkazishni, shuningdek sport natijalariga erishish uchun bellashuv faoliyatiga rahbarlikni amalga oshiruvchi jismoniy shaxs;

O‘zbekiston milliy sport turlari va xalq o‘yinlari – milliy ijtimoiy-madaniy yo‘nalishga ega bo‘lgan hamda O‘zbekiston Respublikasi hududida rivojlanayotgan sport va o‘yin turlari;

O‘zbekiston Respublikasining sport terma jamoalari – xalqaro sport musobaqalariga tayyorgarlik ko‘rish hamda ularda O‘zbekiston Respublikasi nomidan ishtirok etish uchun turli yosh guruhlariga tegishli sportchilar, trenerlar,

jismoniy tarbiya va sport sohasidagi olimlar va boshqa mutaxassislar, tibbiyot mutaxassislari hamda boshqa mutaxassislar jamoalari.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 20-yanvardagi "Yoshlar siyosati va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-18-sonli Farmoniga muvofiq Yoshlar siyosati va sport vazirligi negizida Sport vazirligi tashkil etilishi hamda Qoraqalpog'iston Respublikasi Yoshlar siyosati va sport vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar yoshlar siyosati va sport boshqarmalari negizida Qoraqalpog'iston Respublikasi Sport vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar sport boshqarmalari tashkil etilishi belgilangan.

Farmonning 1-ilovasiga muvofiq quyidagilar Sport vazirligi faoliyatining ustuvor yo'nalishlari hisoblanadi:

a) sport sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshirish, unda ishtirok etuvchi davlat organlarining ushbu yo'nalishdagi faoliyatini muvofiqlashtirish hamda mazkur sohada qonunchilikka rioya etilishi ustidan nazoratni amalga oshirish;

b) sohaga oid kompleks dasturlarni ishlab chiqish hamda sport sohasida faoliyat yuritadigan nodavlat notijorat tashkilotlar hamda fuqarolik jamiyatining boshqa institutlarini qo'llab-quvvatlash;

d) aholi o'rtasida sportni ommalashtirish va sog'lom turmush tarziga keng jalb etish, sport ta'limi tizimini takomillashtirish, sport turlari bo'yicha yuqori natijador sportchilar zaxirasini yaratish;

e) Olimpiya va Paralimpiya harakatini rivojlantirish, nufuzli xalqaro musobaqalarda sportchilarning muvaffaqiyatli ishtirokini ta'minlash;

f) sport infratuzilmasini modernizatsiya qilish, sohani bosqichma-bosqich raqamlashtirish, sohada xalqaro hamkorlikni rivojlantirish;

g) sport sohasida xalqaro hamkorlikni yo'lga qo'yish va mustahkamlash, xalqaro shartnomalar tayyorlash, tuzish va bajarish haqida takliflar taqdim etish;

h) normativ-huquqiy hujjatlar va texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi normativ hujjatlarning ishlab chiqilishi va tasdiqlanishini tashkil etish.

Tarmoq malakalar ramkasini ishlab chiqishda foydalanilgan asosiy normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasining 1992-yil 14-yanvardagi "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi O'RQ-513-XII-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2010-yil 27-dekabrdagi "Sportda dopingga qarshi kurash to'g'risidagi xalqaro konvensiyani (Parij, 2005-yil 19-oktabr) ratifikatsiya qilish haqida"gi O'RQ-275-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2024-yil 4-noyabrdagi "Sport sohasida korrupsiyaning oldini olish maqsadida O'zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksiga qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi O'RQ-988-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2010-yil 1-apreldagi "Qishloq joylardagi bolalar sporti obyektlarida band bo'lgan ayol sport ustozlari mehnatini rag'batlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-1315-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 10-avgustdagi "O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya instituti faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3197-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 16-noyabr "Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti tarkibida "Taekvondo va sport faoliyati" fakultetini tashkil etish to'g'risida"gi PQ-1315-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 3-noyabrdagi "Jismoniy tarbiya va sport sohasida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish va ilmiy salohiyatni oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4877-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-apreldagi "Turizm va sport vazirligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi PQ-5054-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 18-maydagi "Paralimpiya harakatini rivojlantirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5114-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 5-noyabrdagi "Sport ta'limi tizimini tubdan takomillashtirish orqali olimpiya va paralimpiya sport turlari bo'yicha sportchilar zaxirasini shakllantirish sifatini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-5279-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 15-yanvardagi "Aholining jismoniy tayyorgarlik darajasini baholash tizimini joriy etishning tashkiliy chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-23-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 18-fevraldagi "Sportni rivojlantirish vazirligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi PQ-136-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-yanvardagi "O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5924-son Farmoni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 30-oktabrdagi "Sog'lom turmush tarzini keng tatbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6099-son Farmoni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-apreldagi "Turizm, sport va madaniy meros sohasida davlat boshqaruvi tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6199-son Farmoni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 20-yanvardagi "Yoshlar siyosati va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-266-son Farmoni;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 18-maydagi "O'zbekiston Respublikasi Sportni rivojlantirish vazirligi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi 369-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 7-apreldagi "Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 355-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 22-avgustdagi "Jismoniy tarbiya va sport sohasida faoliyat ko'rsatadigan maktabdan tashqari nodavlat sport-ta'lim muassasasi to'g'risida nizomni tasdiqlash haqida"gi 466-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 11-martdagi "Sport sohasida davlat xizmatlari ko'rsatishni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 583-son Qarori.

Foydalanilgan qisqartmalar.

MMR – Milliy malaka ramkasi;

TMR – Tarmoq malakalar ramkasi.

2. Tarmoq malakalar ramkasining pasporti

Soha (tarmoq) ning tavsifi:

Jismoniy tarbiya va sport sohasi — aholining jismoniy faolligini oshirish, sog'lom turmush tarzini shakllantirish, yosh avlodni barkamol etib tarbiyalash, sport zaxirasini tayyorlash va xalqaro musobaqalarda raqobatbardosh sportchilarni yetishtirishga qaratilgan muhim ijtimoiy sohadir. Mazkur soha sport ta'limi, trenerlik faoliyati, sog'lomlashtirish va rehabilitatsiya xizmatlari, sport psixologiyasi va tibbiyoti, hamda aholining turli qatlamlari uchun jismoniy tarbiya va ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish kabi yo'nalishlarni o'z ichiga oladi.

Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi tarmoq malakalar ramkasi quyidagi iqtisodiy faoliyat turlari uchun ishlab chiqilgan.

Seksiya nomi:

S - seksiyasi San'at, sport va dam olish.

1-jadval. O'zbekiston Respublikasida Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi TMR Iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi (IFUT-2.1)ga muvofiq quyidagi iqtisodiy faoliyat turlarini qamrab oladi:

T/r	Seksiya	Bo'lim	Guruh	Sinf	Kichik sinf
1	S-seksiyasi San'at, sport va dam olish	93. Sport, dam olishni va ko'ngil ochishni tashkil etish sohasidagi faoliyat	93.1 Sport sohasidagi faoliyat	93.11 Sport obyektlari faoliyati	93.11.0 Sport obyektlari faoliyati
				93.12 Sport klublari faoliyati	93.12.0 Sport klublari faoliyati
				93.13 Fitness- klublar faoliyati	93.13.0 Fitness- klublar faoliyati
				93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat	93.19.0 Sport sohasidagi boshqa faoliyat

TMR quyidagi kasbiy faoliyat turlari va mashg'ulotlar guruhlarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan:

T/r	Mashg'ulot guruhi kodi	Mashg'ulot guruhi nomi
1.	12190	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan moliyaviy-iqtisodiy va ma'muriy ishlar bo'yicha boshqaruvchilar, b.g.k.

2.	13111	O'simlikshunoslik va chorvachilik sohasidagi bo'linmalar rahbarlari
3.	13220	Konchilik, qazib olish sanoatida ishlab chiqarish va foydalanish bo'limlari boshliqlari
4.	13450	Ta'lim xizmatlarini ko'rsatish sohasidagi bo'linmalar rahbarlari
5.	14312	Jismoniy tayyorgarlik va sport xizmatlari bo'yicha tarkibiy bo'linmalar rahbarlari (boshqaruvchilar)
6.	22121	Shifokorlar
7.	22641	Shifokor-fizioterapevt va jismoniy reabilitatsiya bo'yicha professional mutaxassislar
8.	22690	Boshqa shifokorlar va professional-mutaxassislar, b.g.k
9.	23599	Ta'limning boshqa boshlang'ich guruhiga kiritilmagan professional mutaxassislar
10.	26349	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan psixologlar, b.g.k.
11.	26351	Ijtimoiy xizmat va ijtimoiy reabilitatsiya bo'yicha professional-mutaxassislar
12.	31534	Aviatsiya shturmanlari
13.	33399	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan tijorat xizmatlari inspektorlari, agentlari, b.g.k.
14.	34210	Sportchilar va atletlar
15.	34220	Sport murabbiylari, instruktorlari va sport xodimlari
16.	34222	Sport xodimlari
17.	34230	Fitnes klublari yo'riqchilari, sport dam olish maskanlari va sport dasturlarining tashkilotchilari
18.	51530	Bino nozirlari
19.	51640	Uy hayvonlari va boshqa hayvonlarni parvarish qilish bo'yicha yakka tartibda xizmat ko'rsatuvchi xodimlar
20.	53210	Tibbiy va ijtimoiy yordam muassasalarida bemorlarga parvarishlash bo'yicha yakka tartibda xizmat ko'rsatuvchi xodimlar
21.	73119	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan pretsizion asbob-uskunalar tayyorlash va ularni ta'mirlash bilan shug'ullanuvchi ishchilar, b.g.k.
22.	72339	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan qishloq xo'jaligi va sanoat jihozlarini ta'mirlash uchun montajchilar, chilangarlar va sozlovchilar, b.g.k.
23.	83429	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan yer qazuvchi va shunga o'xshash mashinalarning mashinistlari, b.g.k.

3. Tarmoq tahlili

Bugungi kunda sport tarmog'ida 30 mingdan ziyod xodimlar faoliyat yuritmoqda. Ularning 52 foizini oliy ma'lumotli xodimlar, 48 foizini o'rta va o'rta maxsus ma'lumotli xodimlar tashkil etadi.

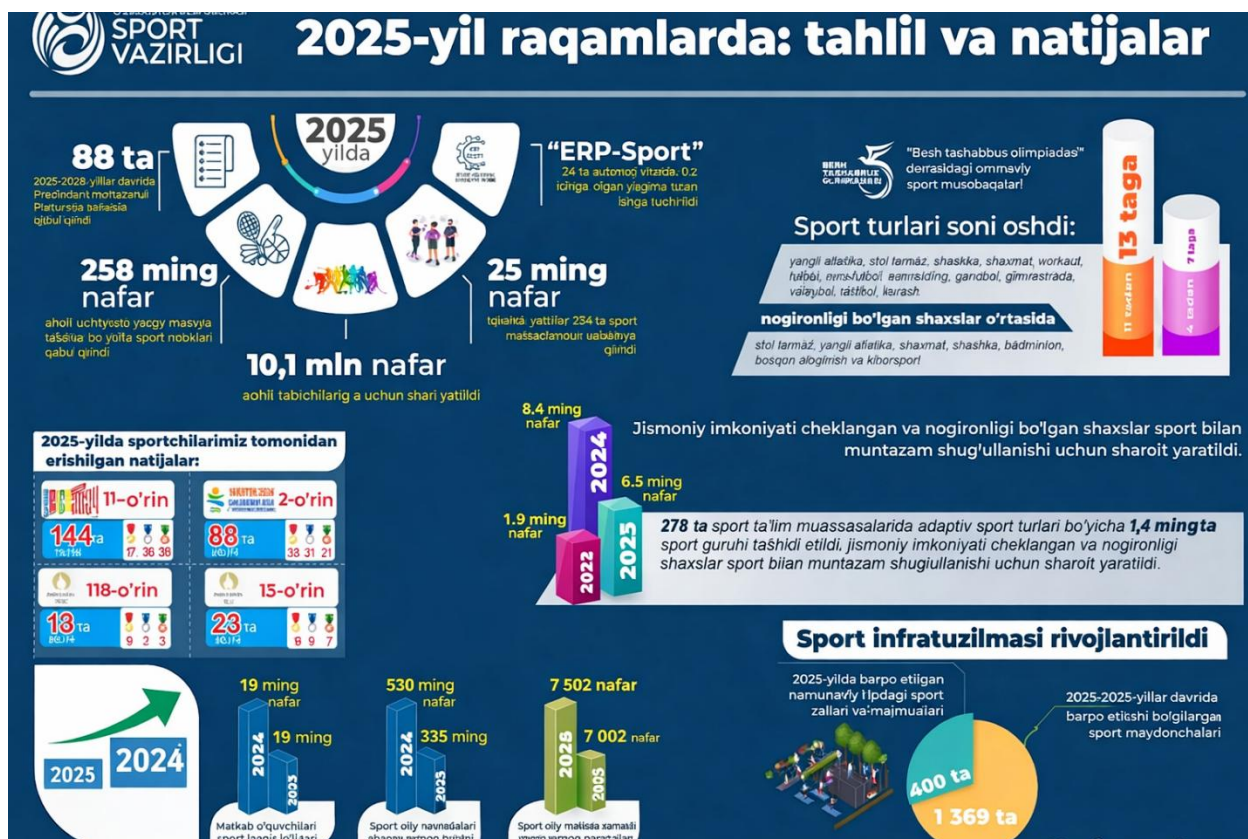
Hozirgi kunda sport tarmog'i uchun 7 ta mahalliy oliy ta'lim muassasalari, shuningdek 15 ta professional ta'lim muassasalari kadrlar tayyorlab bermoqda.

Sport tarmog'ida yiliga o'rtacha 12 mingdan (12918 nafar) ziyod xodimning malakasi oshiriladi. Shundan 4 foizi (529 nafar Direktor, direktor o'rinbosarlari, metodistlar, psixologlar) rahbar xodimlar, 95 foizi (12282 nafar trener, va o'qituvchilar) muhandis-texnik xodimlar va 1 foizi (107 nafar texnik xodimlar) ishchi-xizmatchi xodimlar hissasiga to'g'ri keladi.

Sport tarmog'ida yiliga o'rtacha 2 mingga yaqin O'zbekiston Davlat Jismoniy tarbiya va sport universiteti bitiruvchilari o'z yo'nalishlari bo'yicha ishga yo'naltiriladi.

Hozirgi kunda sport tarmog'ida 340 dan ortiq ilmiy darajaga ega bo'lgan xodimlar faoliyat yuritmoqda, ularning 30 foizini fan doktori (DcS) va 70 foizini fan nomzodi va falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasiga ega xodimlar tashkil etadi.

O'zbekiston Respublikasi Sport vazirligi tomonidan 2025-yilda amalga oshirilgan ishlar haqida ma'lumot:

2025-yil davomida 2028-yil Los-Anjeles shahrida (AQSH) bo'lib o'tadigan XXXIV Yozgi olimpiya va XVIII Paralimpiya o'yinlariga tayyorgarlik bo'yicha quyidagi amaliy choralar ko'rilmoqda:

LOS-ANJELES-2028

XXXIV yozgi Olimpiya va XVIII Paralimpiya o'yinlariga sportchilarimizni kompleks tayyorlash boshlandi!

- 5 Xalqaro sport tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish va ular faoliyatida O'zbekiston sport jamjamiyati vakillari ishtirokini kengaytiriladi.

- 4 Rivojlanayotgan toifadagi 21 ta sport turlari bo'yicha litsenziyalarni qo'lga kiritish belgilandi.

- 3 Istiqbolli toifadagi 18 ta sport turlari bo'yicha litsenziyalarni ko'paytirish va medallar uchun kurash olib boriladi.

- 2 Ustuvor toifadagi sport turlari bo'yicha medallar sonini ko'paytirish ko'zda tutilgan.

- 1 Olimpiya va paralimpiya sport turlarini amaldagi natijalariga ko'ra ustuvor, istiqbolli, rivojlanayotgan toifalarga ajratilgan holda qisqa va uzoq muddatli strategiyalarni belgilash orqali differensial yondashuv asosida rivojlantiriladi.

**YANGI
O'ZBEKISTON
OLIMPIYA CHO'QQILARI**

uch boshqichli sport musobaqalari

2025-yildan ular bilan va qushlar o'rtasidagi O'zbekiston olimpiyadalarini uch boshqichli "Yangi O'zbekiston Olimpiya Cho'qqilari" sport musobaqalari shaklida o'tkazish belgilash to'g'risida.

Musobaqalarning respublika final boshqichi har yili Olimpiya shaharchasida "Prezident Olimpiadas" sifatida o'tkaziladi.

Musobaqalarning respublika boshqichida saralangan sportchilar sport turlarini tashkilotlarga muttix tomon jamoalarga zaxira sifatida tayyorlash uchun yo'naltirib beriladi.

1- va 2-o'rinlarni qo'lga kiritgan sportchilar - Respublika olimpiya va paralimpiya sport turlariga tayyorlash markaziga yo'naltirib beriladi.

3-o'rinlarni qo'lga kiritgan sportchilar - hududiy olimpiya va paralimpiya sport turlariga tayyorlash markazlariga yo'naltirib beriladi.

Ma'lumot uchun!

2025-yilning 8-iyul kuni O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2028-yil Los-Anjeles shahrida bo'lib o'tadigan XXXIV yozgi Olimpiya va XVIII Paralimpiya o'yinlariga O'zbekiston sportchilarini kompleks tayyorlash to'g'risida" PQ-221-son Qarori qabul qilindi.

Shuningdek, 2025-yilning 8-iyul kuni O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2028-yil Los-Anjeles shahrida bo'lib o'tadigan XXXIV yozgi Olimpiya va XVIII Paralimpiya o'yinlariga O'zbekiston sportchilarini kompleks tayyorlash to'g'risida" PQ-221-son qarori qabul qilindi.

Sohadagi kadrlar malakasi gaholashda shaffoflikni ta'minlash maqsadida "Jismoniy tarbiya-sport tashkilotlarining trenerlari va yo'riqchi-uslubchilari hamda sport hakamlariga malaka toifalarini berish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 7-avgustdagi VM-500-son qarori qabul qilindi.

Hozirda sport sohasida dolzarb kasblar ro'yxatiga quyidagilarni kiritish mumkin:

Sportchi (turlari bo'yicha) (34210002) - futbol, boks, kurash, dzyudo, taekvondo kabi sport turlarida professional sportchilar katta e'tiborga ega. O'zbekiston xalqaro arenalarda ko'p yutuqlarga erishayotgani sababli, sportchilarni tayyorlash va ularning faoliyati tobora dolzarb bo'lib bormoqda;

Murabbiy (34220008) - har bir sport turi bo'yicha malakali murabbiylarga ehtiyoj katta. Ayniqsa yosh sportchilarni tarbiyalash, ularni musobaqalarga tayyorlashda tajribali murabbiylar asosiy rol o'ynaydi;

Sport tibbiyoti shifokori (22121137) - sportchilar sog'lig'i, tiklanish jarayonlari va jarohatlardan himoyalash uchun sport shifokorlari va fizioterapevtlar juda muhim. Ushbu soha tibbiyot va sportning tutashgan nuqtasidir va ayniqsa professional sportda talab yuqori.

Kelajakda yo'qolib ketish xavfi bo'lgan kasblar:

Sport hakami (sport arbitri, referi) (34222010) - VAR (video yordamchi hakam), avtomatik ofsayd tizimlari va boshqa texnologiyalar qaror qabul qilish jarayonini

ancha aniqlashtirdi. Natijada, kelajakda o'yinlar robotlar yoki sun'iy intellekt asosida boshqarilishi mumkin.

Kelajakda paydo bo'lishi mumkin bo'lgan kasblar:

Sport psixologi / Neyrotrener(26349007) - sportchilarning ruhiy holatini, stressni boshqarish, e'tibor va motivatsiyani oshirish bilan shug'ullanadi. Neyrotexnologiyalardan foydalangan holda mashq rejalari ishlab chiqiladi.

Sport vazirligi tuzilmasi tarkibiga quyidagi ta'lim tashkilotlari kiradi:

- O'zbekiston davlat va jismoniy tarbiya universiteti;
- Olimpiya va paralimpiya shon-shuhrati muzeyi;
- Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti;
- Sportning qishki va murakkab texnik turlari bo'yicha respublika oliy sport mahorati maktabi;
- Respublika olimpiya va paralimpiya sport turlariga tayyorlash markazi;
- Sport o'yinlari bo'yicha respublika oliy sport mahorati maktabi;
- Jismoniy tarbiya va sport ilmiy tadqiqotlar instituti;
- Gimnastika bo'yicha oliy sport mahorati maktabi;
- Gimnastika bo'yicha ixtisoslashtirilgan respublika bolalar-o'smirlar olimpiya zaxirasi sport maktabi;
- Sport yakkakurashlari bo'yicha oliy sport mahorati maktabi;
- Yengil atletika bo'yicha oliy sport mahorati maktabi.

4. Tarmoqqa tegishli kasblar tahlili

Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori (MMK-2025)ga muvofiq Jismoniy tarbiya va sport sohasiga tegishli kasblar ro'yxati quyidagi jadvalda keltirilmoqda:

T/r	Lavozim va kasblar kodi	Lavozim va kasblar nomi
1.	12190019	Kengash raisi (ilmiy-texnik, o'quv-uslubiy, o'quv, tibbiy, uslubiy, jismoniy tarbiya-sport, ekspert)
2.	13111043	Zotdor otlarni sinash bo'yicha bosh hakam
3.	13220037	Maydon (astronomik, asbobsozlik, konteyner, sport va boshqalar) mudiri
4.	13450017	Oliy ta'lim sport klubi muassasasi boshlig'i (mudiri)
5.	14312001	Bosh murabbiy
6.	14312004	Jismoniy tarbiya-sport tashkiloti direktor
7.	14312006	Sport bazasi boshlig'i
8.	14312007	Sport bo'yicha bosh murabbiy-o'qituvchi
9.	14312009	Sport inshooti direktori (administratori)
10.	14312010	Sport inshooti direktori (boshlig'i)
11.	14312012	Bolalar, o'smirlar sport maktabi direktori
12.	22121137	Sport tibbiyoti shifokori

13.	22641003	Jismoniy reabilitatsiya bo'yicha uslubchi-yo'riqchi
14.	22690004	Tibbiy muassasa davolovchi jismoniy tarbiya yo'riqchisi
15.	22690005	Tibbiy muassasaning davolovchi jismoniy tarbiya uslubchisi
16.	23420005	Jismoniy tarbiya yo'riqchisi
17.	23591006	Ma'naviyat, jismoniy tarbiya va sport bo'yicha uslubchi-yo'riqchi
18.	23599004	To'garak (jamo'a) rahbari
19.	26349007	Sport psixologi
20.	26351012	Sport muhandisi
21.	31534001	Aeroklub shurmani (aviatsiya-texnika, sport, yengil aviatsiya va boshqalar)
22.	33399004	Sport bo'yicha agent
23.	34210001	Atlet (turlari bo'yicha)
24.	34210002	Sportchi (turlari bo'yicha)
25.	34220001	Davlat murabbiyi
26.	34220002	Jismoniy tarbiya bo'yicha tarbiyachi
27.	34220003	Jismoniy tarbiya bo'yicha uslubchi
28.	34220004	Jismoniy tarbiya bo'yicha yo'riqchi
29.	34220005	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari yo'riqchi-uslubchisi
30.	34220006	Kibersport bo'yicha o'qituvchi-murabbiy
31.	34220007	Milliy (olimpiya, ommaviy) sport turlari bo'yicha murabbiy
32.	34220008	Murabbiy
33.	34220009	Parasport turlari bo'yicha o'qituvchi-murabbiy
34.	34220010	Parasport turlari bo'yicha yo'riqchi-uslubchi
35.	34220011	Safda yurish va jismoniy tarbiya bo'yicha yo'riqchi
36.	34220012	Sport maktabi yo'riqchi-uslubchisi
37.	34220013	Sport otlari bo'yicha murabbiy-yo'riqchi
38.	34220014	Sport turlari bo'yicha o'qituvchi-murabbiy
39.	34222001	Harbiy-texnik sport turlari bo'yicha inspektor
40.	34222002	Bolalar sport o'yinlari (turlari) bo'yicha murabbiy
41.	34222003	Harbiy-texnik tayyorgarlik inspektori
42.	34222004	Kibersport hakami
43.	34222005	Moslashuvchan jismoniy tarbiya bo'yicha yo'riqchi
44.	34222006	Ommaviy sport ishlari tashkilotchisi
45.	34222007	Ommaviy-mudofaa ishlari bo'yicha inspektor
46.	34222008	Ot poygasi hakami
47.	34222009	Referi
48.	34222010	Sport hakami
49.	34222011	Sport hakami (sport arbitri, referi)
50.	34222012	Sportchi-uslubchi
51.	34222013	Sportchi-yo'riqchi
52.	34222014	Texnik va harbiy-amaliy sport turlari bo'yicha yo'riqchi-uslubchi
53.	34222015	Usta chavandoz
54.	34230001	Asosiy faoliyat bo'yicha yo'riqchi
55.	34230002	Suvda qutqaruvchi-yo'riqchi

56.	34230004	Yordamchi komanda yo'riqchisi
57.	51530005	Sport inshooti komendanti
58.	51640006	Otlar treneri
59.	53210011	Sport tibbiyoti davolovchi jismoniy tarbiya yo'riqchi hamshirasi
60.	72339025	Sportning texnik turlari bo'yicha mexanik
61.	73119017	Sport inventari (kemalari) ta'mirlovchisi
62.	73119018	Sport qurolini ta'mirlovchi
63.	83429012	Sport inshootlariga xizmat ko'rsatuvchi mashina mashinisti

5. Yangi ishlab chiqilishi rejalashtirilgan kasbiy standartlar haqida ma'lumot

Tarmoq kengashi tomonidan 2025-2026-yillar mobaynida Jismoniy tarbiya va sport sohasi bo'yicha ishlab chiqilishi rejalashtirilgan kasbiy standartlar to'g'risida ma'lumot quyidagi jadvalda keltirilmoqda:

T/r	Kasbiy standartlar soni	Qamrab olinadigan lavozim (kasb)lar soni	Ishlab chiqiladigan yil va oy
1	2	8	2025-yil, dekabr
2	3	12	2026-yil, dekabr

6.Tarmoq malakalar ramkasi malaka darajalarining tavsifi

Malaka darajasi		Bilim	Ko'nikma (mahorat)	Mas'uliyat va mustaqillik	Kasbiy guruhlariga oid faoliyat turi va lavozim (kasb)lar kodi hamda nomi
Milliy malaka ramkasi MMR	Tarmoq malaka ramkasi TMR				
1	1	Sport faoliyatining tanlangan yo'nalishi bo'yicha elementar va boshlang'ich umumiy bilimlar; Sport mashg'ulotlari va mashqlarining oddiy turlari, ularning maqsadi va bajarilish ketma-ketligi; Sport inshootlari, jihozlari va anjomlaridan foydalanishning asosiy qoidalari; Shaxsiy gigiyena, xavfsizlik texnikasi va sportdagi oddiy mehnat muhofazasi talablari.	Belgilangan qoidalarga muvofiq standart va oddiy sport vazifalarini bajarish; Murabbiy yoki mas'ul shaxs ko'rsatmasiga asosan oddiy jismoniy mashqlarni bajarish; Sport jihozlarini tayyorlash, yig'ish va joyiga qo'yishda yordamchi amallarni bajarish; Mashg'ulot jarayonida intizomga rioya qilish va ko'rsatmalarni to'g'ri qabul qilish.	Berilgan topshiriqlarni belgilangan tartibda va vaqtida bajarish uchun shaxsiy javobgarlik; O'z harakatlari natijasida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavfsizlik holatlariga mas'ul bo'lish; Sport anjomlari va jihozlariga ehtiyotkorona munosabatda bo'lish; Mashg'ulot jarayonida umumiy tartib-qoidalarga rioya qilish; O'zganing bevosita nazorati va kuzatuv ostida ishlash; Faqat ko'rsatma va yo'riqnomalar asosida faoliyat olib borish; Mustaqil qaror qabul qilish talab etilmaydi, barcha harakatlar murabbiy yoki mas'ul shaxs nazorati ostida amalga oshiriladi.	

2	2	Sport faoliyatining tanlangan yo'nalishi bo'yicha asosiy umumiy va amaliy bilimlar; Sport mashg'ulotlarida qo'llaniladigan asosiy mashqlar va harakatlar texnikasi; Sport jihozlari va anjomlaridan foydalanishning oddiy texnologik qoidalari; Xavfsizlik texnikasi, mehnat muhofazasi va sportdagi asosiy sanitariya-gigiyena talablari; Murabbiy ko'rsatmalarini tushunish va bajarish uchun zarur bo'lgan terminologik bilimlar.	Belgilangan qoidalarga muvofiq oddiy va takrorlanuvchi sport vazifalarini mustaqil bajarish; Murabbiy tomonidan berilgan mashqlarni to'g'ri texnika asosida bajarish va namoyish etish; Mashg'ulotlar vaqtida sport jihozlarini tayyorlash, sozlash va yig'ishtirish; Mashg'ulot jarayonida ishtirokchilarga oddiy tashkiliy yordam ko'rsatish; Oddiy muammoli holatlarni aniqlash va ularni mas'ul shaxsga yetkazish.	Topshirilgan vazifalarni sifatli va belgilangan tartibda bajarish uchun javobgarlik; Mashg'ulotlar davomida xavfsizlik qoidalariga rioya etish uchun shaxsiy mas'uliyat; O'z faoliyati natijalari va sport jihozlaridan foydalanish holati uchun javob berish; Intizom, sport etikasi va ichki tartib-qoidalarga amal qilish; Bevosita nazorat ostida, ammo cheklangan darajada mustaqil ishlash; Oldindan belgilangan vazifalarni mustaqil bajarish, murakkab holatlarda murabbiyga murojaat qilish; Standart vaziyatlarda mustaqil harakat qilish, nostandart vaziyatlarda rahbar ko'rsatmasiga amal qilish.	
3	3	Asosiy anatomik va fiziologik bilimlar, texnologik operatsiyalar va ularni rejalashtirish usullari; Ishlatiladigan asboblarning ishlashi, xususiyatlari va maqsadi (jismoniy tarbiya va sportning moddiy-texnik	Namunaviy amaliy masalalarni yechish; Ish sohasida belgilangan vazifalar doirasida tartiblashtirilgan va tartiblashtirilmagan amallarni doimiy ravishda va alohida bajarish;	Faqat yaxshi o'rgatilgan ish sharoitidagi o'z harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik qoidalariga amal qilish; Mavjud algoritm va yo'l-yo'riqlarga muvofiq nazorat ostida standart va oddiy	93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat: 31534001 — Aeroklub shturmani (aviatsiya-texnika, sport, yengil aviatsiya va boshqalar) 73119017 - Sport inventari (kemalari) ta'mirlovchisi

		bazasi), mehnat obyektlari (jismoniy tarbiya va sportning moddiy va nomoddiy tovar va xizmatlarini ishlab chiqarish va iste'mol qilish sohasida); Me'yoriy talablarga muvofiq (mehnat salomatligi va xavfsizligi bo'yicha ko'rsatmalar, yong'in xavfsizligi, sport qoidalari (sport fanlari guruhi), mehnat faoliyati subyektlarining jismoniy faolligining hozirgi holatiga qo'yiladigan talablar va xususiyatlar) va boshqalar.	Jismoniy tarbiya va sport soha kasbiy atamalar, kasbiy faoliyatning ma'lum bir turini amalga oshirish; Standart texnologik (ishchi) ko'rsatmalar, tartib, qoidalar, namunaviy uslubiy ishlanmalar va rejalarini qo'llash; Barqaror vaziyatlarda asboblardan (jismoniy tarbiya va sportning moddiy-texnik bazasi) foydalanish.	vazifalarni bajarish, muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib mustaqil qaror qabul qilish.	73119018 - Sport qurolini ta'mirlovchi
4	4	Amaliy muammolar yechimining ilmiy, texnik, anatomik, fiziologik yoki uslubiy asoslari; Jismoniy tarbiya va sport sohasida kasbiy faoliyatning muayyan turidagi amaliy va muayyan doiradagi nazariy bilimlar; Murakkab texnologik (ishchi) ko'rsatmalar, uslubiy ishlanmalar va rejalar bo'yicha bilimlar.	Belgilangan ishlab chiqarish doirasida har xil vazifadagi tartibsiz takrorlanadigan operatsiyalar (ish)ni muntazam bajarish; Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi ma'lum turdagi kasbiy faoliyat vazifalarni yechishda optimal yondashuvlarni tanlash; Mehnat vositalarining texnologik parametrlari (jismoniy tarbiya va sportning moddiy-texnik bazasi) sozlash; Amaldagi yondashuvlarning samaradorligi nuqtayi	Har qanday murakkab texnik va texnologik jarayonlarda mustaqil qarorlar qabul qilish va ularning natijalari uchun to'liq javobgar bo'lish; Jarayonlarning samaradorligi va xavfsizligini ta'minlash uchun ekspluatatsiya qoidalarini samarali qabul qilish va qo'llash; Muammolarni va nuqsonlarni aniqlashda mustahkam mustaqillikka ega bo'lish, ularni tez va samarali hal qilish, qarorlar qabul qilishda tashkilotning talablariga	93.11 Sport obyektlari faoliyati: 72339025 — Sportning texnik turlari bo'yicha mexanik 83429012 - Sport inshootlariga xizmat ko'rsatuvchi mashina mashinisti

			nazaridan quyi darajadagi xodimlarning faoliyati va/yoki faoliyati mahorat darajasi samaradorligini baholash; Ish jarayonidagi yuqori samaradorlikni ta'minlash uchun innovatsion yondashuvlarni va yangi texnologiyalarni joriy qilish, hamda yuqori darajadagi mustaqillikni saqlab turish.	muvofiq yo'l-yo'riqlarni izchil bajarish; Ish texnologiyasi va metodologiyasi, ishlatiladigan asboblarni bo'yicha maxsus bilimlarni qo'llash asosida mehnat (jismoniy tarbiya va sportning moddiy-texnik bazasi), mehnat obyektlari (jismoniy tarbiya va sportning moddiy va nomoddiy tovarlari va xizmatlarini ishlab chiqarish va iste'mol qilish sohasida) foydalanilgan ma'lumotlar bilan mustaqil ishlash;	
--	--	--	---	---	--

5	5.1	Sport va jismoniy tarbiya sohasini tartibga soluvchi qonun hujjatlari, me'yoriy normativlar, davlat dasturlari hamda xalqaro standart va tavsiyalar; Sport tashkilotlari faoliyatini rejalashtirish va boshqarish asoslari, shu jumladan byudjet tuzish, moliyaviy hisobot yuritish va mablag'larni samarali taqsimlash bo'yicha nazariy bilimlar; Jismoniy tarbiya va sport metodikasi, mashg'ulot va musobaqalarni tashkil etish usullari, turli sport turlari nazariyasi va amaliyoti bo'yicha umumiy bilimlar; Sport inshootlari texnik jihozlari va infratuzilmasini ekspluatatsiya qilish, avariya va favqulodda vaziyatlarda xavfsizlikni ta'minlash, sanitariya-gigiyena va mehnat muhofazasi me'yorlari haqida bilimlar; Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, jumladan sport menejmenti va ofis dasturlaridan samarali foydalanish hamda	Sport muassasasini boshqarish, tadbirlarni kompleks ravishda rejalashtirish va tashkil etish; Murakkab vazifalarni mustaqil tahlil qilib, muammolarni ijodiy yechimlar asosida hal etish; Byudjet tuzish, moliyaviy hisobotlarni yuritish va umumiy moliyaviy-buxgalteriya jarayonlarini tashkil etish; Xodimlar faoliyatini nazorat qilish va baholash, shuningdek, xodimlarning kasbiy rivojlanishini ta'minlash; Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan, jumladan kompyuter dasturlari va sport boshqaruv tizimlaridan foydalanish; Rasmiy hujjatlar tayyorlash va taqdim etish, ichki va tashqi aloqalarni samarali tashkil etish.	Biriktirilgan xodimlar harakatlari va ish natijalari uchun to'laqonli mas'uliyatni o'z zimmasiga olish, mehnat jarayonlarini mustaqil boshqarish va nazorat qilish ko'nikmalariga ega bo'lish; O'zining ish faoliyatida va bo'lim ichida yuqori darajada mehnat intizomiga rioya qilish; Belgilangan tartib-qoidalarga qat'iy amal qilish va intizomni ta'minlashga qodir bo'lish; Rahbar sifatida jamoani boshqarish, xodimlarni rag'batlantirish va ularning mahoratini oshirish orqali belgilangan maqsadlarga erishishga ko'maklashish qobiliyatiga ega bo'lish; Kasbiy axloq-odob me'yorlari va davlat xizmatining kodeksiga qat'iy rioya qilib, ochiq va halol faoliyat olib borish.	93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat: 51530005 — Sport inshooti komendanti
---	-----	---	---	---	--

		ma'lumotlar bazasi bilan ishlash bo'yicha asosiy bilimlar; Sog'liqni saqlash va birinchi tibbiy yordam ko'rsatish qoidalari, sport faoliyati ishtirokchilari salomatligini nazorat qilish va himoya qilish masalalariga doir zarur nazariy bilimlar.			
--	--	--	--	--	--

5	5.2	Mutaxassis mehnat yoki o'quv sohasidagi har tomonlama ixtisoslashtirilgan maxsus va nazariy bilimlar, shu jumladan milliy va xalqaro sport huquqi hamda normativ-huquqiy hujjatlarni, ommaviy-mudofaa va kibersportga oid qoidalar; Sport hakami sifatida milliy va xalqaro sport tashkilotlari (jumladan, jahon sport assotsiatsiyalari va O'zbekiston federatsiyalari) tomonidan belgilangan qoidalar, me'yorlar va standartlar, turli sport turlari (masalan, futbol, yengil atletika, kurash, boks, kibersport, ot sporti va boshqalar) bo'yicha hakamlik faoliyatini amalga oshirish uchun zarur nazariy va amaliy bilimlar, shuningdek, musobaqalarni tashkil etish, boshqarish va baholash jarayonlarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish qoidalari.	Mutaxassis murakkab va abstrakt muammolarni ijodiy yondashuv bilan hal qilish, zarur axborotni mustaqil ravishda qidirib topish va tahlil qilish; Sport tadbirlarini tashkil etish, boshqarish va muvofiqlashtirishda amaliy ko'nikmaga ega bo'lish; Hakam sifatida musobaqa paytida tez va xolis qaror qabul qilish, tortishuvlarni odilona hal qilish qobiliyatini namoyon etish; Sport sohasi mutaxassisi sifatida muzokara olib borish, shartnoma tuzish va kelishuvlarni boshqarish, sportchi va jamoa salohiyatini tahlil qilish, zamonaviy axborot-kommunikatsiya va o'yin texnologiyalaridan samarali foydalanish, musobaqa jarayonlarini raqamli platformalarda boshqarish, huquqiy hujjatlarni tahlil qilish, sud-huquq jarayonlarida ishtirok etish, shuningdek, favqulodda vaziyatlarda xavfsizlik	Tashkilot ichidagi vazifalarni o'z tashabbusi bilan rejalashtirib, mehnat jarayonini mustaqil boshqarish va nazorat qilish qobiliyatiga ega bo'lish; O'z faoliyati va rahbarlik qilayotgan xodimlarning ishini muntazam tahlil qilib, sifatini oshirish bo'yicha takomillashtirish choralari belgilay olish; Mehnat intizomi, qonuniylik va professional axloq qoidalariga qat'iy rioya qilish, halollik va adolat tamoyillari asosida ish olib borish; Yangi g'oyalar va yondashuvlarni jamoa bilan muvofiqlashtira bilish, yangi sharoitlarga moslashuvchanlik va o'z malaka hamda ko'nikmalarini doimiy rivojlantirish intellektual salohiyatini namoyon qilish; Jamoaviy o'zaro yordam va hamkorlik ruhida ishlash, rahbarlik ko'nikmalarini namoyon etish va professional maqsadlarga erishishda yetakchilik rolini	93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat: 13111043 - Zotdor otlarni sinash o'tkazish bo'yicha hakam 34222004 - Kibersport hakami 34222006 — Ommaviy sport ishlari tashkilotchisi 34222007 - Ommaviy-mudofaa ishlari bo'yicha inspektor 34222008 — Ot poygasi hakami 34222010 - Sport hakami 34222011 - Sport hakami (sport arbitri, referi) 34222012 — Sportchi-uslubchi 34222015 — Usta chavandoz
---	-----	--	---	---	---

			choralarini ko'rish va birinchi tibbiy yordam ko'rsatish; Jamoa bilan samarali ishlash, xalqaro sport konferensiyalari va seminarlar ishtirokida chet tillarida (rus, ingliz) bilimlarini mustahkamlash.	o'z zimmasiga olishning ahamiyatini anglab yetish.	
5	5.3	Jismoniy tarbiya fanlari nazariyasi, inson organizmining anatomiyasi, fiziologiyasi va biomexanikasi, sport biologiyasi va parvarishi bo'yicha chuqur nazariy bilimlar; Sport turlari va metodikasi: milliy va xalqaro standartlarga muvofiq turli sport turlari (jumladan, oliy mahkamligicha keng tarqalgan ommaviy sport turlari, maktabdan tashqari bolalar sporti, parasport hamda kibersport turlari) haqida nazariy bilimlar, ularning mashq usullari, qoidalari va trening metodologiyalari; Pedagogika va psixologiya: jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, ta'limiy psixologiya, yoshlar jismoniy rivoji va psixologik xususiyatlari, o'qituvchilik va	Mashg'ulotlarni tashkil etish va o'tkazish: o'quv reja va mashg'ulot dasturlarini tayyorlash, aniq mashq usullarini tanlash, mashg'ulotlarni pedagogik metodika asosida samarali o'tkazish (shu jumladan maktab yoshidagi bolalar va nogironligi bo'lgan shaxslar bilan maxsus mashg'ulotlar); Sport texnikasi va taktikasini o'rgatish: murabbiylik ishlari doirasida sportchilarga to'g'ri texnika va taktikani ko'rsatish, mashqlarni namoyish etish hamda ularni to'g'ri bajarilishini nazorat qilish; Baholash va tahlil qilish: mashg'ulot jarayonida sportchilarning jismoniy tayyorgarlik ko'rsatkichlarini kuzatish, olingan natijalarni tahlil qilish, jismoniy faollik	Kognitiv kompetensiyalar: murabbiylik va ta'lim jarayonida olingan bilim va tajribani turli sharoit va muammolarni hal qilish uchun qo'llash, masalalarni tahlil qilish va yechimlar topish; Kommunikativ kompetensiyalar: sportchilar, hamkasblar, ota-onalar va rahbarlar bilan samarali muloqot qilish, murabbiylik vazifalarini tushuntirish, jamoa ichida konstruktiv munosabat o'rnatish; Tashkiliy va rahbarlik kompetensiyasi: sport tadbirlarini va mashg'ulotlarni samarali rejalashtirish, jamoani boshqarish, guruh mashg'ulotlarini koordinatsiya qilish va	93.11 Sport obyektlari faoliyati: 23420005 — Jismoniy tarbiya yo'riqchisi 23599004 — To'garak (jamo) rahbari 34220004 — Jismoniy tarbiya bo'yicha yo'riqchi 33399004 — Sport bo'yicha agent 34220002 - Jismoniy tarbiya bo'yicha tarbiyachi 34220005 - Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari yo'riqchi-uslubchisi 34220006 — Kibersport bo'yicha o'qituvchi-murabbiy 34220007 - Milliy (olimpiya, ommaviy) sport turlari bo'yicha murabbiy 34220008 – Murabbiy 34220009 - Parasport turlari bo'yicha o'qituvchi-murabbiy 34220010 - Parasport turlari bo'yicha yo'riqchi-uslubchi

	murabbiylik metodikasi hamda kommunikatsion texnologiyalardan foydalanish tartibi; Trening dasturlarini rejalashtirish: trening va o'quv mashg'ulotlarini bosqichma-bosqich rejalashtirish va amalga oshirish uchun zarur bo'lgan metodologik bilimlar (mashg'ulot materiallari tuzilishi, reja tuzish, natijalarni baholash usullari); Sport salomatligi va xavfsizlik: sog'liqni saqlash (sport tibbiyoti, birinchi yordam asoslari), xavfsizlik qoidalar va favqulodda vaziyatlarda profilaktika choralari; Normativ-huquqiy baza: O'zbekiston respublikasi sport va jismoniy tarbiya sohasidagi qonun hujjatlari, sport turlari bo'yicha xalqaro qoidalar va antidoping me'yorlari, kasb va lavozimlarga qo'yiladigan malaka talablariga oid hujjatlar to'plamlari; Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari: sport statistikasi va tahlili uchun kompyuter dasturlari,	darajasini baholash va rivojlanishni nazorat qilish; Axborot-kommunikatsiya vositalari: sport faoliyatini rejalashtirish va monitoring qilish uchun kompyuter dasturlari, mobil ilovalar, videotasvir tahlil texnologiyalari va internet-resurslardan foydalanish; Jamoa va boshqaruv ko'nikmalari: sport jamoasini boshqarish, tinglovchilarni rag'batlantirish va motivatsiya qilish, jamoa ichida hamkorlik qilish, sport tadbirlarini rejalashtirish va tashkil etishda yetakchilik qilish; Xavfsizlik va birinchi yordam: sport inshootlari va jihozlaridan foydalanishning xavfsiz usullarini bilish, favqulodda vaziyatlarda (jarohatlar, zo'riqish) birinchi tibbiy yordam ko'rsatish; Pedagogik hamda muloqot ko'nikmalari: o'quvchi, sportchi va ularning ota-onalari yoki xodimlar bilan aniq va madaniyatli muloqot o'rnatish, trening maqsadi va	maqsadlarga erishishda yetakchilik qilish; Etika va mas'uliyat: professional sport etikasini hurmat qilish, sportchilar salomatligini birinchi o'rinda tutish, o'z ish vazifalariga mas'uliyat bilan yondashish, sport intizomi va qoidalariga rioya qilish; Moslashuvchanlik va ijodkorlik: murabbiylik dasturlarini sportchilarning individual xususiyatlari va o'quv sharoitlariga moslashtira olish, yangiliklarga tayyorlik va innovatsion metodlarni qo'llash; Kasbiy me'yorlarni doimiy ravishda o'rganish, zamonaviy metod va texnologiyalarni egallash, ilmiy-tadqiqot va o'quv-tadqiqot ishlariga jalb etish; Sport amaliyotiga doir xavfsizlik qoidalar, sportchilarni jarohatlardan asrash va sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish; Tahliliy fikrlash: sportchilarning natijalarini va	34220011 - Safda yurish va jismoniy tarbiya bo'yicha yo'riqchi 34220012 - Sport maktabi yo'riqchi-uslubchisi 34220013 - Sport otlari bo'yicha murabbiy-yo'riqchi 34220014 - Sport turlari bo'yicha o'qituvchi-murabbiy 34210001 — Sportchi (turlari bo'yicha) 34210002 - Sportchi (turlari bo'yicha) 93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat: 34222002 - Bolalar sport o'yinlari (turlari) bo'yicha murabbiy 34222003 — Harbiy-texnik tayyorgarlik inspektori 34230001 - Asosiy faoliyat bo'yicha yo'riqchi 34230002 - Suvda qutqaruvchi-yo'riqchi 34230004 - Yordamchi komanda yo'riqchisi 51640006 - Otlar treneri
--	--	--	--	---

		ma'lumotlar bazalari, elektron nazorat uskunalari va zamonaviy axborot resurslaridan foydalanish tartiblari.	mashg'ulot mazmunini tushunarli tarzda yetkazish; Tashkiliy va hujjatlar bilan ishlash ko'nikmalari: dars jadval va hisobotlarni yuritish, sport jamoasi faoliyatini hujjatlashtirish, jamoaviy mashg'ulotlar va musobaqalarni tashkil etishda zarur bo'lgan ma'lumotlarni boshqarish; Professional rivojlanish: yangi pedagogik-metodik materiallarni o'zlashtirish, amaliy tajriba orttirish maqsadida seminar, kurs va konferensiyalarda qatnashish, doimiy tarzda o'z kasbiy malakasini oshirib borish.	mashg'ulot samaradorligini analiz qilish, mavjud ma'lumotlar asosida oqilona qarorlar qabul qilish va rejalashtirish.	
5	5.4	Odam fiziologiyasi va anatomiyasi, sog'lom turmush tarzining asoslari, sport tibbiyoti, psixologiyasi, ovqatlanish va farmakologiyasi bo'yicha fundamental nazariy ma'lumotlar; Zamonaviy sog'lomlashtirish texnologiyalari, sportda foydalaniladigan dori vositalari va ularning organizmga ta'siri, stressni boshqarish usullari;	Sportchilarning individual holatini baholay olish, ular uchun mos ovqatlanish yoki tiklanish rejasini tuzish; Dorivor vositalarni xavfsiz qo'llash; Ruhiy barqarorlikni ta'minlash bo'yicha maslahatlar berish; Aholi orasida sog'lom hayot targ'ibotini samarali tashkil qilish; sog'lom ovqatlanish, jismoniy faollik va ruhiy	Yuqori mas'uliyat, axloqiy me'yorlarga qat'iy rioya qilish; Mustaqil va jamoa tarkibida samarali ishlash; Sog'liqni saqlashga oid dolzarb muammolarni aniqlash va ularning yechimini taklif eta olish; Professional faoliyat doirasida sportchilar salomatligini asrash va	93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat: 26349007 - Sport psixologi

		Sportchilarning psixoemotsional holati bo'yicha bilimlar; Profilaktik choralar va sog'lom turmush tarzini keng jamoatchilikka targ'ib qilish yo'llari.	salomatlik bo'yicha treninglar o'tkaza olish; Analitik fikrlash; Aholi bilan samarali muloqotda bo'lish va o'z faoliyatida ilg'or texnologiyalardan foydalanish.	ularning sport faoliyatidagi muvaffaqiyatlarini ta'minlash; Ilmiy asoslangan yondashuvlardan foydalanib ishlash.	
6	6.1	O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari, boshqa normativ-huquqiy hujjatlari; Mahsulot sifatini boshqarish uchun uslubiy va me'yoriy-texnik materiallar; Texnologik jarayonlar va ishlab chiqarish usullari; Mahsulotlarning asosiy texnologik va dizayn ma'lumotlari; Standartlar, texnik xususiyatlar, sifat ko'rsatkichlari standartlari; jismoniy tarbiya va sport sohasi asoslari, mehnatni tashkil qilish, ishlab chiqarish va boshqarish; Mehnat huquqi asoslari; Jismoniy tarbiya va sport faoliyatida turli sinovlarni o'tkazish va qabul qilish qoidalari;	Turli standartlar va tez-tez o'zgarib turadigan talablarni hisobga olgan holda yangi yechimlarni ishlab chiqish, faoliyat, usullar va ularning natijalarini baholash uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar; Mehnat yoki o'qishning ixtisoslashtirilgan sohasidagi murakkab va kutilmagan muammolarni hal qilish uchun zarur bo'lgan yangiliklar egallaganligini tasdiqlovchi ilg'or qobiliyatlar; Faoliyat, usullar va ularning natijalarini baholash.	Mehnat yoki o'qishning kutilmagan kontekstida qaror qabul qilish darajasida mas'uliyatni qabul qiluvchi, faoliyatning murakkab texnik va professional turlarini boshqarish; Yakka tartibdagi va jamoaviy rivojlanish sohasida o'ziga mas'uliyatni qabul qilish.	93.11 Sport obyektlari faoliyati: 13220037 - Maydon (astronomik, asbobsozlik, konteyner, sport va boshqalar) mudiri 14312004 — Jismoniy tarbiya-sport tashkiloti direktor 14312006 — Sport bazasi boshlig'i 14312007 — Sport bo'yicha bosh murabbiy-o'qituvchi 14312009 - Sport inshooti direktori (administratori) 14312010 - Sport inshooti direktori (boshlig'i) 14312012 — Bolalar, o'smirlar sport maktabi direktori

		Me'yoriy hujjatlar (ishga, xizmatlar) sifatini tasdiqlovchi hujjatlarni tayyorlash tartibi; Xavfsizlik me'yorlari va mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish sanitariyasi, sanoat va yong'in xavfsizligi talablari.			93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat: 34220001 — Davlat murabbiyi 34220003 — Jismoniy tarbiya bo'yicha uslubchi 34222001 - Harbiy-texnik sport turlari bo'yicha inspektor 34222005 — Moslashuvchan jismoniy tarbiya bo'yicha yo'riqchi 34222009 — Referi 34222013 - Sportchi-yo'riqchi 34222014 — Texnik va harbiy-amaliy sport turlari bo'yicha yo'riqchi-uslubchi
6	6.2	Sport nazariyasi, pedagogika, sport fiziologiyasi, anatomiyasi va gigiyenasi sohalarida yetarli nazariy va amaliy bilimlar; Reabilitatsiya jarayonlarining bosqichlari, mashqlar kompleksi, sog'liqni tiklashda jismoniy yuklamaning turlari va ularni tanlash me'yorlari; Sport inshootlarining ishlash tartibi, texnik xizmat ko'rsatish asoslari, xavfsizlik va sanitariya me'yorlari; Tibbiy-fizioterapevtik mashqlar, sog'lomlashtirish	Sport yoki sog'lomlashtirish dasturlarini ishlab chiqish, moslashtirish va guruh yoki individual tarzda tatbiq qilish; Kasbiy, sog'lomlashtiruvchi yoki reabilitatsion sport mashg'ulotlarini yo'lga qo'yish, nazorat qilish va baholash; Inshootlarni texnik xizmat ko'rsatish, sport anjomlari va asbob-uskunalar bilan ishlashda zarur ko'nikmalarga ega bo'lish;	Mustaqil ishlash, murakkab vazifalarni tahlil qilish, to'g'ri qaror qabul qilish va o'z faoliyatida tashabbus ko'rsatish; Sportchilar, murabbiylar, tibbiyot xodimlari yoki texnik personal bilan samarali jamoaviy ish olib borish, muvofiqlikni ta'minlash; O'quv-uslubiy va sog'lomlashtirish tadbirlarini yuqori sifatda rejalashtirish, olib borish va samaradorligini monitoring qilish;	93.11 Sport obyektlari faoliyati: 26351012 — Sport muhandisi 22641003 — Jismoniy reabilitatsiya bo'yicha uslubchi-yo'riqchi 22690004 — Tibbiy muassasa davolovchi jismoniy tarbiya yo'riqchisi 22690005 - Tibbiy muassasaning davolovchi jismoniy tarbiya uslubchisi

		yo'nalishidagi dasturlar, davolash jismoniy tarbiyasining uslublari va mashg'ulot rejalarini tuzish bo'yicha chuqur bilim; Sport menejmenti, sport muassasalari faoliyatini tashkil qilish, monitoring va samaradorlik tahlili bo'yicha asosiy bilimlar; Sport mashg'ulotlarini loyihalash, texnik vositalarni tanlash va ekspluatatsiya qilishda zarur bo'lgan muhandislik bilimlari.	Tahliliy fikrlash asosida muammoli vaziyatlarda mos yechimlarni ishlab chiqish, sportchilarning holatini tahlil qilish; Davolash jismoniy tarbiyasi yoki harbiy-texnik sport faoliyatini sog'liq holatiga qarab individual rejalashtirish, nazorat qilish va o'z vaqtida tuzatishlar kiritish qobiliyatiga ega bo'lish; Sport inshootlari, markazlar, yoki mashg'ulot joylarida xavfsizlikni ta'minlash va texnik qoidalarni amalda qo'llay olish.	Ijtimoiy-gumanitar yondashuv asosida aholining turli qatlamlari bilan ishlash, sport orqali inklyuziya, sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish; Ish jarayonida innovatsion yondashuvlardan foydalana olish, it vositalar, dasturiy mahsulotlar va sport texnologiyalarini qo'llay olish; Jismoniy tarbiya va sport sohasida yangiliklarga ochiqlik, kasbiy o'sishga intilish, doimiy malaka oshirishga tayyorlik kompetensiyasiga ega bo'lish.	
7	7	O'zbekiston Respublikasi tegishli iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish yo'nalishlarini belgilaydigan qonun hujjatlari va me'yoriy hujjatlar; Mehnat huquqi asoslari; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlarida iqtisodiy ishlarni tashkil etish bo'yicha uslubiy materiallar;	Yangi bilim va texnologiyalarni ishlab chiqish va turli sohalardagi bilimlarni birlashtirish uchun ilmiy tadqiqot va/yoki innovatsiyalarda talab qilinadigan muammolarni, shu jumladan, strategik muammolarni hal qilish uchun zarur bo'lgan maxsus kasbiy ko'nikmalarga ega bo'lish;	Murakkab, kutilmagan va yangi strategik yondashuvlarni talab qiluvchi professional yoki o'quv kontekstlarni boshqarish va ushbu kontekstlarni o'zgartirish; Professional bilimlar va amaliyotga hissa qo'shish va/yoki jamoalar strategik mehnat unumdorligini tekshirish bo'yicha mas'uliyatga ega bo'lish.	93.11 Sport obyektlari faoliyati: 13450017 - Oliy ta'lim sport klubi muassasasi boshlig'i (mudiri) 93.19 Sport sohasidagi boshqa faoliyat: 22121137 - Sport tibbiyoti shifokori

		Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlarini boshqarish usullari; Jismoniy tarbiya va sport faoliyatning tegishli shaklidagi fan va texnikaning mahalliy va xorijiy yutuqlari va tashkiliy ishlarni amalga oshirish va takomillashtirish, ishlab chiqarishni tashkil etish, mehnat va menejmentni tashkil etishda yetakchi tashkilotlarning tajribasi; Profil, ixtisoslik va korxonaning tuzilishi; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlarini moddiy-texnik va iqtisodiy rivojlantirish istiqbollari; Tashkilotning ishlab chiqarish-iqtisodiy va ijtimoiy faoliyati rejalarini ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi; Mahsulotlarning yangi turlarini, asbob-uskunalarini, texnologiyalarni, ratsionalizatorlik takliflari va ixtirolarni kiritishdan iqtisodiy samaradorlikni hisoblash tartibi;	Yangi bilimlarni, tartibotlarni rivojlantirish va turli sohalarga taalluqli bilimlarni integratsiyalash uchun o'tkaziladigan ilmiy-tadqiqotlarda va/yoki faoliyatda innovatsiya talab qilinadigan maxsus tadqiqot o'tkazish qobiliyati; Faoliyat, usullar va natijalar va professional faoliyat sohasi va undan tashqari sohalar uchun qisqa muddatli va uzoq muddatli oqibatlarni tanqidiy baholash; Korxonada rejalashtirilgan ishlarni tashkil etish.		
--	--	--	---	--	--

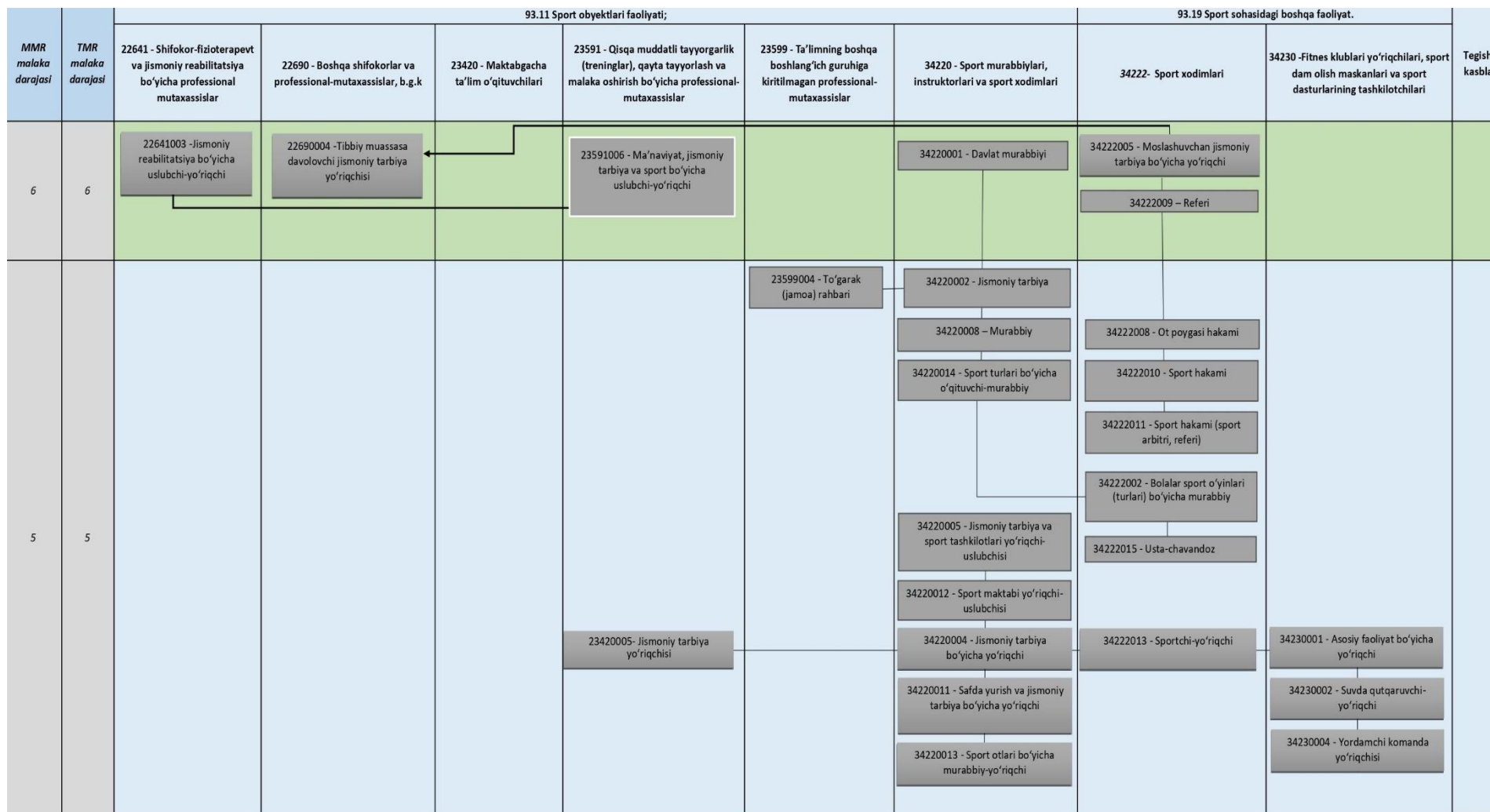
		Moddiy, mehnat va moliyaviy xarajatlar standartlarini ishlab chiqish tartibi; Xo'jalik shartnomalarini tuzish va bajarish tartibi; Mehnatni tashkil etish choralari; Ichki mehnat qoidalari; Tegishli iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish yo'nalishlarini belgilaydigan qonun hujjatlari va me'yoriy hujjatlar; Davlat organlarining iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini va tegishli iqtisodiy faoliyat turlarini belgilaydigan qarorlari; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlari faoliyati, yo'nalishi, ixtisosligi va tuzilishiga tegishli uslubiy materillar; Iqtisodiy faoliyatning tegishli turidagi ilmiy va texnik yutuqlar haqida bilim; Ishlab chiqarishni tashkil etish texnologiyasi; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport			
--	--	---	--	--	--

		tashkilotlari faoliyati rejalarini tayyorlash va tasdiqlash tartibi; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlarini boshqarish va boshqarish usullari; Xo'jalik va moliyaviy shartnomalarini tuzish va bajarish tartibi; Xavfsizlik me'yorlari va mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish sanitariyasi, sanoat va yong'in xavfsizligi talablari.			
8	8	O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari, me'yoriy-huquqiy hujjatlari; Korxonaning ishlab chiqarish iqtisodiy faoliyatini tartibga soluvchi, iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini va umuman O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy faoliyat turlarini belgilaydigan normativ-huquqiy hujjatlar; Soliq qonunchiligi; Mehnat huquqi asoslari; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlarining texnik, iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanish	Yangi bilim va yechimlarga olib keladigan loyihalarni tadqiq qilish, ishlab chiqish va amalga oshirish; Ilmiy va innovatsion faoliyat natijalarini prognoz qilish; Kasbiy va ijtimoiy sohada keng ko'lamli o'zgarishlarni amalga oshirish; Murakkab sanoat va ilmiy jarayonlarni boshqarish; Ixtisoslashgan ilmiy tadqiqot, ishlanmalar va innovatsiyalar sohasidagi yangi muammolarni aniqlash va yechimlarini topish uchun zarur bo'lgan eng ilg'or va maxsus ko'nikmalarga ega bo'lish;	Mehnat yoki o'quv sohasida, jumladan, tadqiqot yo'nalishida yangi g'oyalar yoki jarayonlar ishlab chiqarishda yuksak darajadagi obro', innovatsiyalar, mustaqillik va professional mukammallikni namoyon qilish.	93.11 Sport obyektlari faoliyati: 12190019 — Kengash raisi (ilmiy-texnik, o'quv-uslubiy, o'quv, tibbiy, uslubiy, jismoniy tarbiya-sport, ekspert)

		istiqbollari, strategiyasi, ustuvorliklari; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlari faoliyatiga tegishli boshqa organlarning uslubiy va boshqa materiallari; Profil, ixtisoslik va tashkilotning tuzilishi; Buxgalteriya hisobi va moliyaviy tahlil asoslari; Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalari, sport tashkilotlarining ishlab chiqarish-xo'jalik, moliyaviy-iqtisodiy faoliyati bo'yicha biznes-rejalarni tuzish va tasdiqlash tartibi; Strategik rejalashtirish, bozor-tashqi va ichki sharoitlar, raqobatchilar, yetkazib beruvchilar va iste'molchilar haqida tahliliy bilimlar; Korxonaga o'zining bozor mavqeyini aniqlashga va yangi savdo bozorlariga kirish dasturlarini ishlab chiqishga imkon beradigan iqtisodiy ko'rsatkichlar tizimi; Ilmiy-texnik yutuqlar, ilg'or mahalliy va xorijiy, tegishli faoliyat turidagi tajriba va	Ilmiy tadqiqotlardagi va/yoki innovatsiyalardagi muammolarni hal qilish uchun va mavjud bilimlar yoki professional amaliyotni qayta ko'rib chiqish uchun zarur bo'lgan, sintez va baholashni o'z ichiga oluvchi ilg'or va ixtisoslashgan mahorat va usullarni qo'llay olish; Faoliyat, usullar va natijalarni va ularning qisqa muddatli va uzoq muddatli oqibatlarini tanqidiy baholash.		
--	--	--	---	--	--

		shunga o'xshash eng yaxshi korxonalarning tajribasi; Ishlab chiqarishni tashkil etish texnologiyasi; Korxonani texnik va iqtisodiy rivojlantirish istiqbollari; Korxonani boshqarish va boshqarishning zamonaviy usullari; Amaliy marketing, reklama texnikasi, sotishni boshqarish bo'yicha bilimlar; Xo'jalik va moliyaviy shartnomalarni tuzish va bajarish tartibi; Korxonaning iqtisodiyoti va moliyasini boshqarish asoslari; Tarmoq shartnomalarini, jamoa shartnomalarini ishlab chiqish va tuzish, ijtimoiy va mehnat munosabatlarini tartibga solish tartibi, ishlab chiqarish va mehnatni tashkil etish talablari; Xavfsizlik me'yorlari va mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish sanitariyasi, sanoat va yong'in xavfsizligi talablari.			
--	--	--	--	--	--

7. Tarmoqning funksional xaritasi

8. Tarmoq malakalar ramkasini ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti rektori	Matkarimov Rashid Masharipovich
2	O'zbekiston davlat sport akademiyasi rektori	Tursunaliyev Ilxomjon Axmedovich
3	Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti rektori	Amonov Asqar Namozboyevich
4	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti o'quv ishlari bo'yicha prorektori	Raxmonov Eldor Tolibjonovich
5	Toshkent shahar sport boshqarmasi boshlig'i	Ubaydullaev Bekzod Ubaydullaevich
6	Toshkent viloyati sport boshqarmasi boshlig'i	Boboqulov Rustam Suvonqulovich
7	Suv sporti bo'yicha Respublika oliy sport mahorati maktabi direktori	Maksudov Dilshod Dilmuratovich
8	Sport yakkakurashlari bo'yicha Respublika oliy sport mahorati maktabi direktori	Asralxodjaev Avazxon Farsoxanovich
9	Sport o'yinlari bo'yicha Respublika oliy sport mahorati maktabi direktori	Akramov Jasur Anvarovich
10	Olimpiya va paralimpiya shon-shuhrat muzeyi direktori	Axmadaliev Gulnoz Ikramovna
11	Sportning qishki va murakkab texnik turlari bo'yicha Respublika oliy sport mahorati maktabi direktori	Tadjimov Eldar Yangabaevich
12	Adaptiv jismoniy tarbiya va sport mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti direktori	Alimov Axmadjon Raxmatovich
13	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti, Ilmiy ishlar va xalqaro aloqalar prorektori	Rasulov Zokir Pardayevich
14	Jismoniy tarbiya va sport ilmiy tadqiqotlar instituti direktori	Mirjamolov Mexriddin Xayriddinovich
15	Oliy ta'lim bilan ishlash sport natijalarini tahlil qilish bo'limi bosh mutaxassisi, Kengash kotibi	Toshturdiyev Shuxrat Xurram o'g'li
16	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti, Qishki va murakkab-texnik sport turlari nazariyasi va uslubiyati kafedrasini mudiri	Davletmuratov Sultanbek Ruzimovich
17	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti, Futbol nazariyasi va uslubiyati kafedrasini dotsenti	Shermuxammedov Aziz Taxirovich
18	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri	Musayev Baxrom Baxtiyarovich
19	Jismoniy tarbiya va sport ilmiy tadqiqotlar instituti, Ommaviy sportni tadqiq qilish o'quv laboratoriyasi mudiri	Xo'jamkeldiyev G'ofur Sulton o'g'li